

10

Voorwoord: Beroepsgeheim en verschoningsrecht

Mr. N. A. de Leon- van den Berg

In een zeer recent arrest (ECLI:NL:HR:2021:273)¹ heeft de Hoge Raad geoordeeld dat het verschoningsrecht van de advocaat van fundamenteel belang is voor een goede rechtsbedeling en dat het verschoningsrecht mede geldt opdat de advocaat zijn taak als advocaat naar behoren kan vervullen. Dat het verschoningsrecht voor andere beroepsbeoefenaren eveneens van fundamenteel belang is behoeft, wat mij betreft, geen nader betoog. Desalniettemin staat het verschoningsrecht, en vooral de inperking ervan, volop in de belangstelling; bijvoorbeeld in geval van het wetsvoorstel Aanpassing van wettelijk fiscaal verschoningsrecht,² de mogelijke vermenging accountancy en advocatuur³ en het wetsvoorstel Elektronische gegevensuitwisseling in de zorg.⁴

In de praktijk lijken er nogal wat onduidelikheden en misvattingen te bestaan over de aard en omvang van het verschoningsrecht. De Nederlandse Orde van Advocaten heeft naar aanleiding van mediaberichten omtrent die reikwijdte van het verschoningsrecht met de brief aan de Tweede Kamer van 3 september 2019, getracht bij te dragen aan een juist begrip van de aard, omvang en het belang van het behoud van het professioneel verschoningsrecht voor advocaten.⁵

In dit themanummer *Beroepsgeheim en verschoningsrecht* van *Tijdschrift Tuchtrect* beoogt de redactie hier aan bij te dragen met diverse artikelen die dieper ingaan op dit thema. In hun tweeluik schetsen *mr. Lex van Almelo* en *prof. Marcel Pheiffer* de reikwijdte en het toepasselijk wettelijk kader van de geheimhoudingsplicht voor accountants (deel 1). Zij bespreken ook de actuele tuchtrechtelijke jurisprudentie betreffende geheimhoudingsplicht van de accountant (deel 2). *Prof. dr. Diana de Wolff* gaat in haar artikel in op enkele actuele ontwikkelingen en recente jurisprudentie rondom de geheimhoudingsplicht en het verschoningsrecht. In de bijdrage van *mrs. Anneloes Rube*, *Sjaak Nouwt* en *Josine Janson* wordt nader ingegaan op het medisch beroepsgeheim. Naast de betrokken belangen, het toepasselijke kader, komt in hun bijdrage ook de omvang van het medisch beroepsgeheim uitgebreid aan de orde. In het artikel van *mr. Leonie Rammeloo* wordt de geheimhoudingsplicht van de notaris besproken, waarbij tevens een overzicht wordt gegeven van de ontwikkeling van de jurisprudentie met betrekking tot het verschoningsrecht van de Hoge Raad. Een lezenswaardig artikel, ook voor andere beroepsbeoefenaren dan de notaris. In de bijdrage van *prof. mr. dr. Miranda de Meijer* wordt, naast het wettelijk kader, ook het spanningsveld geschetst tussen enerzijds de verplichting tot geheimhouding van de officier van justitie en anderzijds het maatschappelijke belang bij openheid en transparantie. Ook geeft *prof. De Meijer* in haar artikel enkele handvatten voor de praktijk.

Uiteraard vindt u ook in dit nummer van *Tijdschrift Tuchtrect* diverse annotaties van de leden van de redactie. Ditmaal bij uitspraken specifiek over de geheimhoudingsplicht of het verschoningsrecht. Met dank aan alle

1 Zie ook «TT» 2021/17, afl. 2, p. 151.

2 Overheid.nl, Consultatie Wetsvoorstel aanpassing wettelijk fiscaal verschoningsrecht (internetconsultatie.nl) en ook de reactie van de NOV A op dit wetsvoorstel: Wetsvoorstel aanpassing 'fiscaal' verschoningsrecht is onnodig en onwenselijk, Nederlandse orde van advocaten (advocatenorde.nl).

3 Kamervragen 2021D06552, Tweede Kamer der Staten-Generaal.

4 Overheid.nl, Consultatie Wetsvoorstel Elektronische Gegevensuitwisseling in de Zorg (internetconsultatie.nl).

5 'Geheimhoudingsplicht en verschoningsrecht dienen rechtsstatelijk doel', Nederlandse orde van

advocaten (advocatenorde.nl).

auteurs en de redactie, presenteer ik u met gepaste trots dit themanummer *Beroepsgeheim en verschoningsrecht* van *Tijdschrift Tuchtrect*. Wat mij betreft een *must-read* voor iedere jurist.

Mr. N.A. de Leon-van den Berg
Advocaat bij Advocatenkantoor De Leon en
hoofdredacteur van *Tijdschrift Tuchtrect*.